

De Omgevingsvisie als 5-voudige kans

12 mei 2017

De provincie Utrecht werkt aan haar Omgevingsvisie. In deze visie komen de kwaliteit van de leefomgeving en beleid voor de ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit, economie, bodem, water en milieu, recreatie en nog vele andere beleidsterreinen bij elkaar. De Provinciale Commissie Leefomgeving moedigt de provincie aan de Omgevingsvisie te benutten als een inhoudelijk en procesmatig aantrekkelijke kans.

Het opstellen van de Omgevingsvisie biedt geweldige kansen!

1. Een kans om een visie te ontwikkelen op de kwaliteit van de leefomgeving in de provincie Utrecht en daarbij de balans te vinden tussen “groen en groei”.
2. Een kans om een samenhangende en innovatieve visie te ontwikkelen op maatschappelijke, sectoroverstijgende vraagstukken zoals gezonde leefomgeving, energietransitie en bodemdaling Veenweidengebieden.
3. Een kans om gebiedsgericht beleid te formuleren, dat inspeelt op de vragen en knelpunten in deelgebieden.
4. Een kans om een beweging te versterken van co-creatie met gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, burgers en buurprovincies.
5. Een kans om de meerwaarde van de provinciale bestuurslaag voor het voetlicht te brengen.

Aandachtspunten bij het maken van de Omgevingsvisie

Om te komen tot zo'n breed gedragen visie op de kwaliteit van de leefomgeving in de provincie Utrecht geeft de PCL de volgende 6 aandachtspunten mee aan de provincie:

1. Maak een aansprekende inhoudelijke kernboodschap

Bij de start van het opstellen van de Omgevingsvisie is het noodzakelijk om een sterke kernboodschap te hebben om richting te geven en belanghebbenden aan te spreken.

De PCL adviseert de provincie om het thema Gezonde Leefomgeving leidend te maken in de nieuwe Omgevingsvisie (zie ook het PCL advies Gezonde Leefomgeving in Stad en Dorp van 19 oktober 2016). Dit thema verbindt beleidsterreinen en spreekt iedereen aan: het is gebiedsgericht, concreet en persoonlijk. Ook de leidende thema's van de Economic Board Utrecht *Groen, gezond en slim* zijn geschikt als kernboodschap.

2. Benoem de belangrijkste vraagstukken dwars door sectoren heen

Start met het benoemen van de belangrijkste vraagstukken dwars door de sectoren heen, in plaats van te starten bij de bestaande beleidsnota's. Voor de PCL komen ten minste de volgende vraagstukken aan bod:

- Een duurzame, gezonde en inclusieve samenleving (iedereen doet mee), waarin welvaart niet alleen in geld wordt uitgedrukt, maar ook in leefomgevingskwaliteit en waar oog is voor gelijke verdeling van welvaart en kwaliteit.
- Veel aandacht voor natuur, landschap, landbouw en watervoorziening, en bij het maken van keuzes kwaliteit en geschiktheid van de bodem meewegen.
- Uitgaan van een circulaire economie en daarin de energietransitie voortvarend doorvoeren, te beginnen met de gebouwde omgeving. Waarbij de Utrechtse positie als sterke economische en innovatieve regio wordt benut om nog meer mogelijkheden tot innovatie aan te grijpen.

3. Organiseer participatie en co-creatie zowel thematisch als gebiedsgericht

Organiseer thematische bijeenkomsten over de belangrijkste thema's met een brede vertegenwoordiging uit de samenleving. Organiseer deze bijeenkomsten niet op het Provinciehuis, maar op locaties die voor het thema relevant zijn. Besteed daarbij extra aandacht aan het betrekken van mensen en organisaties die niet vanzelfsprekend aan tafel komen en ongebruikelijke of innovatieve inbreng hebben.

Organiseer daarnaast op 10 plekken in de provincie ontmoetingen rond locaties/projecten waar een veel voorkomend vraagstuk speelt, bijvoorbeeld een stationsgebied in ontwikkeling, een gebied met veel leegstaande winkels, een nieuwe woonwijk etc. Deze locaties/projecten kunnen als voorbeeld dienen voor veel andere locaties/projecten in de provincie. Laat alle betrokkenen ter plekke meedenken over de aanpak van het vraagstuk en trek hier lessen uit voor de Omgevingsvisie. Zo kunnen op een laagdrempelige manier mensen bij de Omgevingsvisie betrokken worden die niet snel naar een bijeenkomst op het Provinciehuis zullen komen.

Zie ook de aanbevelingen uit het PCL advies "De Netwerksamenleving als provinciale uitdaging" (april 2017).

4. Besteed veel aandacht aan de communicatie

Om een uitdagend proces als het opstellen van een Omgevingsvisie goed op gang te krijgen en te houden is aansprekende communicatie essentieel. Dit geldt zowel binnen de provinciale organisatie als daarbuiten. Alle informatie in tekst en beeld die de provincie produceert moet toegankelijk en uitnodigend zijn. Een aandachtspunt is ook dat bij het benaderen van nieuwe doelgroepen vaak ook nieuwe communicatiemiddelen nodig zijn.

5. Haal de buitenwereld er vanaf het begin bij

Stel een klankbordgroep in met leden uit de provincie: gemeente, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, burgers, waaronder ook jongeren. De klankbordgroep houdt de focus gericht op de waarde die de Omgevingsvisie voor de hele provincie kan hebben en zorgt voor voldoende binnen-buiten dynamiek tussen provinciehuis en omgeving.

6. Werk voortvarend aan de Omgevingsvisie

Het is goed wanneer er vóór de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2019 een concept Omgevingsvisie ligt die in een zorgvuldig proces van participatie en co-creatie tot stand is gekomen.

Conclusie: Het opstellen van de Omgevingsvisie biedt vele kansen. Richt het proces vanaf de start zo in dat alle kansen worden benut!

Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL)

Voorzitter:

Dorien de Wit

Leden:

Alie Tigchelhoff

Hugo van der Steenhoven

Piet Renooy

Bas van de Griendt

Willem Verbaan

Rudi van Etteger

Marleen van den Ham

Fred Vos

Secretarissen:

Josefine van der Heijde

Marja van Buuren